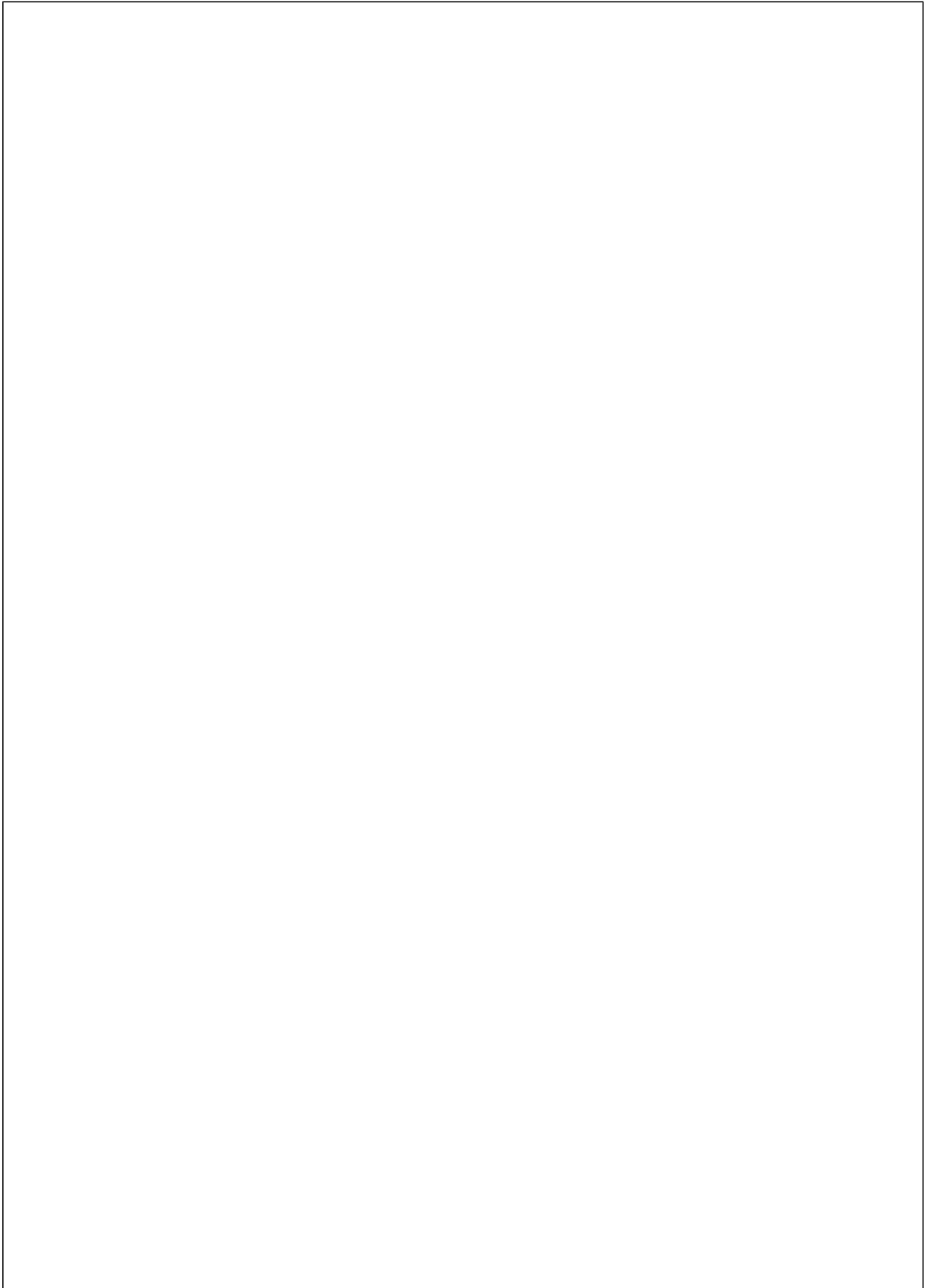

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/o-ipn/nagrody-i-odznaczenia-ipn/nagroda-kustosz-pamieci-narodo/nagroda-kustosz-pamieci-narodo-23/223899,Kolo-Polakow-z-Indii-19421948.html>
09.03.2026, 16:02

[Nastę
ny](#)

[Powrót](#)

Koło Polaków z Indii 1942-1948

17.06.2025

Koło Polaków z Indii 1942-1948 zrzesza byłych polskich uchodźców, którzy zostali ewakuowani ze Związku Sowieckiego wraz z Armią Polską gen. Władysława Andersa i znaleźli schronienie w Indiach.

Choć po zakończeniu II wojny światowej Polska znalazła się w obozie zwycięskim, to w wyniku imperialistycznej polityki sowieckiej utraciła suwerenność. Większość polskich uchodźców z Indii udała się do Wielkiej Brytanii, skąd niektórzy ruszyli w dalszą drogę, między innymi do Kanady, Stanów Zjednoczonych i Australii – musieli zacząć wszystko od początku w obcym kraju. Dążyli do osiągnięcia stabilizacji, a jednocześnie pielęgowali swoją tożsamość, na przykład angażując się w prace społeczne czy działając w harcerstwie.

Stowarzyszenie powstało dopiero w 1990 roku, chociaż myśl o jego formalnym założeniu zrodziła się po pierwszym światowym zjeździe Polaków z Indii w 1971 roku. Główną siedzibą Koła został Londyn – oddziały funkcjonują w Stanach Zjednoczonych, Kanadzie, Australii i Polsce. W Statucie Koła zapisano, że głównymi celami stowarzyszenia są: organizowanie spotkań, zjazdów, wydawanie biuletynu informacyjnego, samopomoc moralna i materialna oraz prowadzenie historycznego archiwum, gromadzącego materiały od naocznych świadków. W grudniu 1990 roku wyszedł pierwszy Biuletyn Koła. Dzięki rozsyłanemu do wszystkich członków półrocznikowi, na którego łamach publikowane są wspomnienia, relacje ze zjazdów czy wystaw, recenzje książek oraz informacje o śmierci osób związanych ze stowarzyszeniem, Polacy – których drogi rozeszły się po opuszczeniu Indii – nawiązywali ze sobą kontakt. W celu utrwalenia pamięci o deportacjach do Związku Sowieckiego oraz pobycie Polaków w Indiach, gdzie – jak to określają – byli uchodźcy – w latach 1942-1948 funkcjonowała „mała Polska”, w 2002 roku członkowie Koła przygotowali i wydali własnymi środkami obszerną publikację poświęconą tym zagadnieniom p.t. „Polacy w Indiach 1942-1948: w świetle dokumentów i wspomnień”.

Od początku istnienia Koła jego członkowie wspierają potrzebujących – dotkniętych chorobą czy kataklizmem mieszkańców Indii. Na mocy zawartej 21 marca 2019 roku umowy między Kołem a Instytutem Pamięci Narodowej do Archiwum IPN zostały przekazane materiały zgromadzone przez stowarzyszenie. Porozumienie to jest nie tylko wyrazem ogromnego zaufania, ale także symbolem „sztafety pokoleń”, oddaniem przysłowiowej pałeczki w pielęgnowaniu pamięci o dramatycznej, a zarazem pięknej historii tysięcy Polaków, którzy przez sześć lat doświadczali dobra, korzystając ze schronienia na indyjskiej ziemi.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)